

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Judecătorii

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui

Pîntea Dianu xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.06.2017 - 20.07.2018;

Instanța de apel: 09.08.2018 - 30.01.2019;

Instanța de recurs: 02.04.2019 - 12.11.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 20 iulie 2018, Pîntea Dianu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita o anumită activitate în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție, ori organizatorico-economice, inclusiv și în domeniul farmaceutic pentru un termen de 3 (trei) ani.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Pîntea Dianu, acționând cu intenție criminală, urmărind scopul înfăptuirii circulației ilegale a drogurilor, exprimată în cultivarea ilegală a plantelor care conțin droguri și păstrarea ilegală a acestora în scop de înstrăinare, proporții deosebit de mari, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și dorind survenirea acestora, în perioada de vegetație a anului 2016, intenționat, a cultivat în grădina gospodăriei sale din xxxxx, plante de mac, căciulile cărora le-a

uscat și le-a lăsat la păstrare, iar ulterior le-a fărâmițat, păstrându-le ilegal într-un săculeț din polietilenă.

La 02 februarie 2017, în scopul schimbării locului păstrării masei vegetale fărâmițate luând săculețul a ieșit pe poartă, deplasându-se pe drum, însă observând câteva persoane necunoscute, care se deplasau în întâmpinarea și de fapt erau colaboratori de poliție, s-a speriat și a început să fugă, fiind ajuns din urmă și reținut.

Conform concluziei din raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/2-R-143 din 07 februarie 2017, masa vegetală uscată, semi-mărunțită de culoare cafenie cu greutatea de 998,54 g, care a fost ridicată la 02 februarie 2017 de la cet. Pîntea Dianu, xxxxx, reprezintă paie de mac, care conțin alcaloizi activi ai opiumului (morfină, codeină), prin urmare se atribuie la substanțe narcotice, care prin hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, sunt incluse în „Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora” și se atribuie la cantități deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, *cultivarea ilegală a plantelor care conțin droguri, precum și păstrarea ilegală a drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și în scop de înstrăinare.*

3. Avocatul Galer Valeriu în numele inculpatului a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile lui Pîntea Dianu să fie reîncadrate în baza art. 217 alin. (4) Cod penal, iar în baza acestei legi, să-i fie stabilită pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării ei, deoarece inculpatul este caracterizat pozitiv, nu este la evidența medicului narcolog și nu consumă droguri.

În argumentarea apelului a indicat, că prima instanță nu încadrat corect faptele imputate inculpatului, deoarece Pîntea Dianu nu a avut intenția circulației ilegale de droguri, întrucât el nu a cultivat plantele ilegal, acestea au crescut singure, greșeala lui constând în faptul că nu le-a nimicit, iar când s-au uscat, acestea le-a strâns și le-a fărâmițat cu ajutorul unei mori de casă păstrându-le la el în gospodărie.

Într-adevăr, având o situație materială grea în familie se gândea că le va realiza, dar nu știa cum se face aceasta și cui să le realizeze, necunoscând consecințele unor astfel de acțiuni.

Auzind că, pentru păstrarea și realizarea acestor substanțe este prevăzută o pedeapsă foarte mare, el a hotărât benevol să scape de substanța acumulată și a hotărât să le arunce la gunoi, când a și fost reținut.

4. Avocatul Mardari Iosif în numele inculpatului cât și inculpatul Pîntea Dianu, nefiind de acord cu sentința, au declarat apel solicitând casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță privind condamnarea lui Pîntea Dianu în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse non-privative de libertate.

În motivarea apelului au indicat că învinuirea imputată de acuzare nu și-a găsit confirmare în instanța de fond.

Instanța de judecată a adoptat sentința de condamnare a lui Pîntea Dianu în lipsa unei analize și aprecieri a probelor prezentate de acuzare, în ansamblu, sub toate aspectele prin prisma criteriilor prevăzute la art. 100 alin. (4), 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Instanța de fond nu a dat eficientă apreciere în care circumstanțe, plantele de mac, ca obiect al infracțiunii revăzute de art. 217¹ Cod penal, au crescut în grădina lui Pîntea Dianu, or, conform declarațiilor acestuia din ședința de judecată, el nu a semănat macul, nu sunt invocate date cu privire la semănarea și îngrijirea pe parcursul vegetației a acestor fire de mac ieșite din sol fără intervenția lui.

Astfel, date de fapt, care să demonstreze intenția directă sau indirectă a lui Pîntea Dianu, îndreptată la cultivarea macului din grădina sa sau în alt loc, în scop de înstrăinare, nu au fost obținute și prezentate de acuzare.

Din aceste declarații, apărarea consideră că, nu este posibil de dedus intenția ca latură subiectivă a componenței de infracțiune de cultivare a plantelor de mac ce conțin substanțe narcotice în scop de înstrăinare.

În opinia apărării, este lipsită de temei și concluzia instanței de fond cu privire la faptul, că Pîntea Dianu a săvârșit acțiuni de păstrare a drogurilor în scop de înstrăinare, ca element al circulației de droguri.

În acest sens a accentuat, că din declarațiile lui Pîntea Dianu în ședința de judecată, care sunt identice cu cele de la urmărirea penală, se poate de afirmat cu certitudine că, dacă într-o perioadă de timp acesta se gândea la vânzarea paielor de mac mărunțite, până la urmă s-a dezis de acest gând din propria inițiativă și a decis pentru sine să se dezbaiere de ele, pentru ce, la 02 februarie 2017 a luat sacoșa în care se păstrau paietele mărunțite de mac și s-a pornit spre gunoște pentru a le arunca.

Alte date de fapt confirmate cu probe certe ce ar proba intenția și efectuarea de acțiuni îndreptate la realizarea intenției de înstrăinare a paielor mărunțite de mac, pe care le păstrase un timp, n-au fost obținute în ședința de judecată, dar nici acuzarea nu a prezentat și nu a demonstrat existența acestui element al învinuirii imputate lui Pîntea Dianu. Iar declarațiile martorilor Floreac Ghenadie, Matiescu Boris, Serjantu Rodion și Chilaru Serghei nu sunt relevante în acest context dat fiind că ei, în calitatea lor de colaboratori de poliție care au depistat și documentat cazul, interpretează subiectiv și tendențios situația de fapt și declarațiile inculpatului, urmărind scopul de a da cazului o tentă cât mai gravă.

A accentuat apărarea, că la dosar lipsesc probe care ar demonstra că Pîntea Dianu a întreprins acțiuni concrete pentru realizarea intenției de înstrăinare ilegală a drogurilor, la caz fiind prezente temeiuri pentru recalificarea acțiunilor lui Pîntea Dianu din art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

Totodată, ținând cont de gravitatea acțiunilor infracționale și consecințele acesteia, faptul recunoașterii integrale a săvârșirii acestei infracțiuni și căinței sincere, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni, caracteristica pozitivă ca

cetățean, locuitor al xxxxx, expusă în documentul semnat de șeful de post al Postului de poliție xxxxx și cel alăturat semnat de primarul xxxxx, a calităților personale, existența unui loc permanent de lucru la ÎI „Gamețchi-Adela”, existența la întreținere a familiei sale cu doi copii minori și a părinților în etate și cu dizabilități, în gospodăria căruia și locuiește, apărarea susține că aceste circumstanțe permit aplicarea unei pedepse non-privative de libertate, cu aplicarea art. 90 alin. (1) Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, care va fi una proporțională cu infracțiunea săvârșită, gradul de primejdie socială pe care-l prezintă Pîntea Dianu pentru societate și al capacității intelectuale a acestuia de conștientizare al faptei săvârșite, ce ar fi suficientă pentru corectare.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2019, au fost admise apelurile, casată sentința cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pîntea Dianu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita o activitate în domeniul farmaceutic pe termen de 2 (doi) ani, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 (doi) ani.

5.1. Instanța de apel a constatat în fapt, că Pîntea Dianu, acționând cu intenție criminală, urmărind scopul înfăptuirii circulației ilegale a drogurilor, exprimată în cultivarea ilegală a plantelor care conțin droguri și păstrarea ilegală a acestora în proporții deosebit de mari, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și dorind survenirea acestora, în perioada de vegetație a anului 2016, intenționat, a cultivat în grădina gospodăriei sale din xxxxx, plante de mac, căciulile cărora le-a uscat și le-a lăsat la păstrare, iar ulterior le-a fărâmițat, păstrându-le ilegal într-un săculeț din polietilenă.

La 02 februarie 2017, în scopul schimbării locului păstrării masei vegetale fărâmițate, luând săculețul a ieșit pe poartă, deplasându-se pe drum, însă observând câteva persoane necunoscute, care se deplasau în întâmpinare și care de fapt erau colaboratori de poliție, s-a speriat și a început să fugă, fiind ajuns din urmă și reținut.

Conform concluziei din raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/2 - R- 13 din 07 februarie 2017, masa vegetală uscată, semi-mărunțită de culoare cafenie cu greutatea de 998,54 g, care a fost ridicată la 02 februarie 2017 de la cet. Pîntea Dianu, xxxxx, reprezintă paie de mac, care conțin alcaloizi activi ai opiumului (morfină, codeină), prin urmare se atribuie la substanțe narcotice, care prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, sunt incluse în „Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora” și se atribuie la cantități deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de către instanța de apel în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi *păstrarea drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.*

5.2. În susținerea concluziei de reîncadrare a faptelor inculpatului, instanța de apel a statuat, că în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că, din declarațiile inculpatului Pîntea Dianu depuse în ședința instanței de fond, care sunt identice cu cele de la urmărirea penală, rezultă faptul că, acesta nu a avut intenția și nu a efectuat acțiuni îndreptate spre înstrăinarea paielor mărunțite de mac, pe care le păstrase un timp. S-a îndreptat spre gunoiște pentru a le arunca. Însă, colaboratorii de poliție l-au văzut că el are plante de mac și au efectuat un apel la Inspectoratul de Poliție. Plantele de mac nu a încercat să comercializeze.

Instanța de apel a reținut, că în materialele cauzei lipsesc probe ce ar demonstra că Pîntea Dianu a întreprins acțiuni concrete îndreptate spre realizarea intenției de înstrăinare ilegală a drogurilor, astfel că, concluzia acuzării și a instanței de judecată precum că, sunt probate acțiunile lui Pîntea Dianu cu privire la păstrarea drogurilor cu scop de înstrăinare, este lipsită de suport probator.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, însăși din declarațiile inculpatului și a martorilor Floreac Ghenadie, Matiescu Boris, Serjantu Radu, nu este posibil de dedus intenția, ca latură subiectivă a componenței de infracțiune, de cultivare a plantelor de mac ce conțin substanțe narcotice în scop de înstrăinare.

Instanța de apel a apreciat ca fiind lipsită de temei concluzia instanței de fond cu privire la faptul că, Pîntea Dianu a săvârșit acțiuni de păstrare a drogurilor în scop de înstrăinare, ca element al circulației de droguri. Or, din declarațiile lui Pîntea Dianu din ședința de judecată, se deduce că acesta într-o perioadă de timp, se gândea la vânzarea paielor de mac mărunțite, până la urmă s-a dezis de acest gând din propria inițiativă și a decis pentru sine să se dezbaiere de ele, pentru ce, pe 02 februarie 2017 a luat sacoșa în care se păstrau paietele mărunțite de mac și s-a pornit spre gunoiște pentru a le arunca. Alte date de fapt confirmate cu probe certe ce ar proba intenția și efectuarea de acțiuni îndreptate la realizarea intenției de înstrăinare a paielor mărunțite de mac, pe care le păstrase un timp, n-au fost obținute în ședința de judecată, dar nici acuzarea nu a prezentat și nu a demonstrat existența acestui element al învinuirii imputate lui Pîntea Dianu.

Analizând declarațiile martorilor Floreac Ghenadie, Matiescu Boris, Serjantu Rodion și Chilaru Serghei în calitatea lor de colaboratori de poliție care au depistat și documentat cazul, instanța de apel a determinat interpretarea subiectivă și tendențioasă a situației de fapt, fiind bazată pe presupuneri.

Totodată instanța de apel a menționat, că în cadrul urmăririi penale, de către organul de urmărire penală nu au fost administrate suficiente probe ce să demonstreze cu certitudine și indubitabil că existența acțiunilor de păstrare a drogurilor în scop de înstrăinare, ca element al circulației de droguri.

În continuare a menționat, că fapta de înstrăinare a substanțelor narcotice nu și-a găsit confirmare prin probele administrate la dosar, or, în cadrul cercetării judecătorești, și anume prin declarațiile inculpatului Pîntea Dianu s-a constatat că, ultimul fiind conștient de posibilitatea consumării infracțiunii, care conducea la survenirea răspunderii penale, a renunțat de bună voie la ideea de înstrăinare a drogurilor, deoarece, după cum a declarat, s-a răzgândit și s-a dezis din propria convingere și inițiativă de ideea de a vinde drogurile pe care le păstra.

Acest fapt a avut loc până la intervenirea poliției, la 02 februarie 2017, având ideea preconcepută deja, se pornise cu sacoșa, în care se aflau paiele de mac mărunțite să le arunce la gunoiștea satului care se află la o distanță de aproximativ 500 metri de casă, dar nu a reușit deoarece nu departe a văzut poliția, s-a speriat și a fugit în ograda unde locuia.

Instanța de apel a mai reținut că „în scop de înstrăinare” reprezintă orice acțiune în urma căreia posesor al substanțelor respective devine o altă persoană vânzare, donare, schimb, achitare a datoriei, dare cu împrumut, etc. În speță însă, acuzatorul de stat nu a administrat la materialele cauzei probe pertinente și concludente care să dovedească intenția inculpatului de a înstrăina substanțele psihotrope, fiind stabilit doar indicii de păstrare a drogurilor.

Totodată prin ordonanța procurorului în Procuratura r-lui Rîșcani, Constantin Rusu, din 05 aprilie 2017, Pîntea Dianu a fost pus sub învinuire în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal - *păstrarea drogurilor, săvârșită în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare - f.d. 51.*

Iar la 29 mai 2017 învinuirea a fost modificată în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, adăugând circulația ilegală a drogurilor, cultivarea și înstrăinarea acestor droguri neprezentând careva probe în confirmarea acțiunilor date.

Astfel acuzatorul de stat nu a probat intenția inculpatului de înstrăinare a substanțelor psihotrope, fiind constatat doar faptul păstrării substanțelor psihotrope. Or, în lipsa intenției de înstrăinare a substanțelor psihotrope, care nu a fost constatată în prezenta speță, nu se poate vorbi și despre intenția de încercare de a înstrăina substanțele, la caz, lipsind latura subiectivă a infracțiunii, iar acțiunile descrise de acuzare în învinuire, nu pot fi încadrate în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

5.3. La capitolul individualizării pedepsei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, precum și de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori gravează răspunderea penală, astfel reținând faptul că inculpatul Pîntea Dianu a recunoscut integral săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, s-a căit sincer de cele săvârșite, a săvârșit pentru prima dată o infracțiune, se caracterizează pozitiv ca locuitor al xxxxx, existența unui loc permanent de lucru la ÎI „Gamețchi-Adela,, are la întreținere doi copii minori, în consecință stabilindu-i inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a exercita o activitate în domeniul farmaceutic pe un termen de 2 ani, iar conform art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei închisorii a suspendat-o condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

6. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului menționează că instanța de apel greșit a purces la recalificarea acțiunilor inculpatului, considerând că probe ce ar demonstra că Pîntea Dianu a întreprins acțiuni concrete îndreptate spre realizarea intenției de

înstrăinare ilegală a drogurilor, lipsesc. Această concluzie, instanța de apel, a dedus-o din declarațiile inculpatului Pîntea Dianu, care a declarat că nu a avut intenție și nu a efectuat acțiuni îndreptate spre înstrăinarea paielor mărunțite de mac, pe care le păstrase un timp de vreme. S-a îndreptat spre gunoiște pentru a le arunca. Însă colaboratorii de poliție au văzut că el are plante de mac și au efectuat un apel la Inspectoratul de poliție.

Consideră acuzatorul de stat că versiunea prezentată este lipsită de sens, or, dacă ar fi avut intenția anume să le distrugă, inculpatul urma să le dea foc la el în gospodărie. La gunoiște, putea să le găsească alte persoane. Nu a trezit instanței dubii, nici faptul că paietele de mac erau mărunțite.

Sustine procurorul, că probele examinate de instanțele de judecată dovedesc vinovăția inculpatului în cele incriminate, și anume declarațiile martorului Floreac Ghenadie, Matiescu Boris, Serjantu Rodion și Chilaru Sergiu.

Astfel, în opinia acuzatorului de stat, prima instanță corect a ajuns la concluzia, că inculpatul Pîntea Dianu a săvârșit acțiuni de cultivare ilegală a plantelor care conțin droguri, precum și păstrarea ilegală a drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și în scop de înstrăinare, faptă prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

Urmează de menționat și greutatea de 998,54 grame de substanțe narcotice, stabilită conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/2 - R- 143 din 07 februarie 2017. Cantitatea substanțelor narcotice depistată și ridicată de la Pîntea Dianu, precum și faptul că învinuitul nu este consumător de droguri și nu se află la evidență la medicul narcolog, ne indică că el a cultivat și a păstrat substanțele narcotice având scop de înstrăinare.

Mai mult ca atât, inculpatul în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a recunoscut faptul, că a fărâmițat plantele de mac la moara „DKU” cu scop de înstrăinare.

Ca probă în dovedirea vinovăției este și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 02 februarie 2017, prin care a fost examinată gospodăria cet. Pîntea Dianu din xxxxx, din care rezultă că în urma examinării, într-un sac a fost depistată o masă vegetală, care a fost împachetată, sigilată și ridicată.

Potrivit art. 16 din Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, este considerată deosebit de gravă. Totodată această infracțiune face parte din infracțiunile contra sănătății publice și conviețuirii sociale care la moment prezintă un pericol social sporit în R. Moldova, deoarece circulația substanțelor narcotice capătă în rândurile cetățenilor o amploare tot mai mare.

7. Inculpatul Pîntea Dianu reprezentat de avocatul Mardari Iosif, a prezentat referință la recursul procurorului, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată

și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat de către procuror, acesta se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.*

În esență, argumentele părții acuzării se axează pe ideea, că instanța de apel contrar materialului probator prezentat la dosar și sentinței pronunțate de prima instanță, a dispus reîncadrarea acțiunilor incriminate inculpatului Pîntea Dianu din prevederile art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, bazându-se exclusiv pe declarațiile inculpatului, fără a desfășura pe larg concluzia adoptată, în raport de fiecare probă prezentată în sprijinul învinuirii.

Cu referire la temeiurile invocate, Colegiul penal lărgit menționează că hotărârile pronunțate de către instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, *dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just*, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină

răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Așadar, instanța de recurs relevă că în fundamentarea soluției cu privire la reîncadrarea acțiunilor inculpatului din prevederile art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, instanța de apel a reținut declarațiile inculpatului Pîntea Dianu din ședința de judecată, potrivit căror acesta „...într-o perioadă de timp, se gândea la vânzarea paielor de mac mărunțite, până la urmă s-a decis de acest gând din propria inițiativă și a decis pentru sine să se dezbaiere de ele, pentru ce, pe 02 februarie 2017 a luat sacoșa în care se păstrau paiete mărunțite de mac și s-a pornit spre gunoiște pentru a le arunca...”

Astfel, instanța de apel a conchis că la dosar nu există probe certe ce ar proba intenția și efectuarea de acțiuni îndreptate la realizarea intenției de înstrăinare a paielor mărunțite de mac, pe care le păstrase un timp Pîntea Dianu.

Colegiul penal atestă însă că instanța de apel nu a cercetat pe deplin probatoriul administrat la dosar, și nu a analizat minuțios declarațiile inculpatului, or, deși în prima instanță inculpatul a declarat că nu el a cultivat plantele de mac și că acestea au crescut de sine stătător, iar el avea intenția să le arunce, totodată acesta a recunoscut că a fărâmițat plantele de mac prin moara „DKU”.

Totodată, instanța de apel nu a cercetat ipoteza prezentată de către acuzatorul de stat potrivit căreia, dacă inculpatul ar fi avut intenția anume să le distrugă, acesta urma să le dea foc la el în gospodărie, dar nu să le scoată pentru a le duce la gunoiște.

La fel, de către instanța de apel nu au cercetate aspectele privind cantitatea substanțelor narcotice depistate la inculpat cu masa de 998,54 grame, precum și faptul că Pîntea Dianu nu este consumător de droguri și nu se află la evidență la medicul narcolog.

Toate aceste circumstanțe evidențiate urmau a fi cercetate de către instanța de apel prin prisma explicațiilor oferite de practica judiciară unitară, potrivit căreia cultivarea plantelor care conțin droguri ori plantelor pentru fabricarea produselor etnobotanice se consideră ansamblul lucrărilor ce țin de îngrijirea, udarea, plivirea, tratarea cu îngrășămintă, afânarea solului, nimicirea dăunătorilor și alte activități de menținere în bune condiții a plantelor care conțin droguri sau etnobotanice, precum și recoltarea acestora.

Cultivarea nu trebuie să fie neapărat precedată de semănat, precum și nu se prezumă că cultivarea și semănatul trebuie să fie efectuate de către același făptuitor. De aceea, persoana care îngrijește în condiții de ilegalitate sau fără autorizație plante răsărite spontan ce conțin droguri sau etnobotanice urmează a fi trasă la răspundere penală, după caz, conform art. 217 alin. (1) sau art. 217¹ alin. (1) Cod penal.

La caz, acțiunile inculpatului nu au fost raportate la aceste circumstanțe, instanța de apel axându-se preponderent pe declarațiile inculpatului Pîntea Dianu în care acesta susține că a renunțat de bună voie la ideea de înstrăinare a

drogurilor.

Distinct de cele constatate, instanța de recurs atestă că și la capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel a examinat superficial circumstanțele cauzei, fără a da deplină eficiență prevederilor art. 75 Cod penal.

Din prevederile art. 90 Cod penal, rezultă că în cazul în care instanța de judecată ajunge la concluzia condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, aceasta urmează să indice numaidecât în hotărâre motivele care au stat la baza unei asemenea concluzii.

La caz, stabilind inculpatului pedeapsă în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, instanța de apel a reținut circumstanțele că inculpatul Pîntea Dianu a recunoscut integral săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, s-a căit sincer de cele săvârșite, a săvârșit pentru prima dată o infracțiune, se caracterizează pozitiv ca locuitor al xxxxx, existența unui loc permanent de lucru la ÎI „Gamețchi-Adela”, are la întreținere doi copii minori.

Colegiul penal reține că aceleași circumstanțe au fost reținute de către instanța de apel atât la stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, cât și la suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii, altfel, acordând aceluiași circumstanțe o dublă valență juridică.

Pe când potrivit practicii judiciare constante, instanța de apel urma să evidențieze care sunt acele circumstanțe care pot întemeia aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, bazându-se pe materialele cauzei și pe datele despre persoana vinovatului, indicând în mod obligatoriu motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Necesitatea motivării soluției pronunțate rezultă și din conținutul art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală.

Așadar, instanța de apel, rejudecând cauza urmează minuțios să examineze aspectele evidențiate de instanța de recurs, să cerceteze aspectul probatoriu cu privire la vinovăția sau nevinovăția inculpatului Pîntea Dianu în săvârșirea infracțiunii incriminate, prin prisma probatoriului evidențiat cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și în recursul procurorului, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

Față de cele ce preced, Colegiul penal lărgit constată că în speță și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent și prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, „hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția” ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții corecte, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui Pîntea Dianu xxxxx și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **12 decembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor